

Rekommendation

Prövning av yrkesrevisorns oberoende i verksamhetsrevisionen

Bakgrund

I kommunallagen, SKR:s God revisionsred 2018 och Skyrev:s etiska riktlinjer regleras bl.a. revisorns och yrkesrevisorns opartiskhet och självständighet. Oberoende och integritet är av grundläggande betydelse för yrkesrevisorns förtroende hos de förtroendevalda revisorerna, granskad nämnd/bolagsstyrelse, medborgare eller andra intressenter. Yrkesrevisorn ska vara objektiv och saklig i sitt arbete och verka för öppenhet och tydlighet. Yrkesrevisorn ska pröva sitt oberoende. Det handlar om att identifiera risker för jäv, hot eller andra omständigheter som på något vis kan rubba förtroendet.

Syfte

Syftet med denna rekommendation är att ge yrkesrevisorn stöd utifrån god revisionsred gällande yrkesrevisorns opartiskhet och självständighet men också att skapa en tydlighet i det löpande revisionsarbetet där prövning av oberoendet är en viktig del. Detta då det saknas ett tillräckligt tydligt ramverk som har direkt normering på yrkesrevisorns arbete med oberoende.

Dokumenterad analys av oberoende

I Skyrev:s etiska riktlinjer framgår det bland annat att Skyrev:s medlemmar ska agera på ett sådant sätt att förtroendet för den kommunala revisionen upprätthålls och följer god revisionsred, detta i syfte att underbygga revisionens trovärdighet och styrka.

Objektivitet innebär att yrkesrevisorn är uppmärksam på förhållanden som kan påverka möjligheterna att leva upp till Skyrev:s etiska riktlinjer. Inför varje uppdrag och granskningsprojekt ska yrkesrevisorn pröva och analysera om det finns omständigheter som kan rubba förtroendet för gällande opartiskhet eller självständighet. Om så är fallet ska yrkesrevisorn följa vedertagna analysmodeller i all revisionsverksamhet.

I oberoendeprovningen ska yrkesrevisorn beakta situationer och omständigheter som skulle kunna påverka oberoendet. Frågor kring oberoende berör:

Egenintresse – revisorn har ett ekonomiskt, juridiskt, affärsmässigt intresse i eller kring den verksamhet som ska granskas.

Självgranskning – revisorn har varit delansvarig för verksamhet, process eller rutin som ska granskas.

Partsställning – revisorn har/har haft ett företräderskap i förhållande till något/någon som ska granskas.

Vänskap/relationer – revisorn har personliga/känslomässiga relationer till den/det som ska granskas.

Skrämsel/hot – revisorn är utsatt för påtryckning att granska eller inte granska eller att ta särskilda hänsyn i granskningen.

Övriga hot – generalklausulen – revisorn bedömer att det finns andra förhållanden än ovan som kan rubba förtroendet för dennes opartiskhet och självständighet.

Oberoendeprövningen behöver genomföras och dokumenteras innan ett granskningsprojekt planeras och påbörjas samt inför varje uppdrag. Vid prövning av oberoendet behöver yrkesrevisorn på ett tillräckligt sätt dokumentera de överväganden som gjorts gällande oberoendet. De eventuella motåtgärder som vidtagits behöver dokumenteras, för att oberoendet inte ska ifrågasättas. Ansvar för att oberoendeprövningen dokumenteras åvilar den uppdragsledare/kundansvarige vid anlitat revisionsföretag eller revisionschef vid revisionskontoret.

En analysmodell/checklista för oberoendeprövning som kan användas vid varje uppdrag bifogas.

Bilaga

Analysmodell/checklista

Egenintressehot	Svarsalternativ	Åtgärd
-Har yrkesrevisorn eller anhörig till denne ekonomiska, juridiska eller andra intressen inom verksamheter som är relaterade till uppdraget?	Ja ☐ → Nej ☐	Ange vilka åtgärder som har vidtagits för att neutralisera hotet.
Självgranskningshot	Svarsalternativ	Åtgärd
- Har yrkesrevisorn varit engagerad som konsult/rådgivare inom aktuellt granskningsområde kopplat till aktuellt revisionsobjekt? - Har yrkesrevisorn varit engagerad som konsult/rådgivare inom ett näraliggande område till aktuellt granskningsobjekt? -Har yrkesrevisorn i tidigare tjänst haft ansvar inom aktuellt granskningsområde/objekt eller inom område/objekt som berör granskningsområdet? -Har yrkesrevisorn lämnat råd eller gjort ställningstaganden som han/hon måste pröva som ett led i ett granskningsuppdrag?	Ja ☐ → Nej ☐	Ange vilka åtgärder som har vidtagits för att neutralisera hotet.
Partsställningshot	Svarsalternativ	Åtgärd
-Har yrkesrevisorn i något sammanhang, nu eller tidigare, uppträtt till stöd för eller emot granskningsobjektets ståndpunkt eller intresse i något rättslig eller ekonomisk angelägenhet?	Ja ☐ → Nej ☐	Ange vilka åtgärder som har vidtagits för att neutralisera hotet.
Vänskapsshot	Svarsalternativ	Åtgärd
-Har yrkesrevisorn någon form av personlig relation till någon inom det område som är aktuellt för granskning? -Har yrkesrevisorn blivit erbjuden/mottagit gåvor eller andra tjänster som kan äventyra en oberoende ställning? -Har yrkesrevisorn skapat nära relationer mellan sig och de granskade som kan utgöra vänskaps-hot?	Ja ☐ → Nej ☐	Ange vilka åtgärder som har vidtagits för att neutralisera hotet.

Skrämselhot	Svarsalternativ	Åtgärd
<p>-Är yrkesrevisorn utsatt för påverkan eller påtryckningar från ansvariga tjänstemän eller politiker inom det område som är föremål för granskning?</p> <p>-Är yrkesrevisorn utsatt för sådan påtryckning från de förtroendevalda revisorerna som kan påverka yrkesrevisorns oberoende i revisionsarbetet?</p> <p>-Uppfattar yrkesrevisorn att han/hon utsätts för hot eller andra påtryckningar från uppdragsgivaren, de som är föremål för granskning eller annan, utformade på ett sådant sätt att de är ägnade att ge yrkesrevisorn obehag.</p>	<p>Ja ☐ →</p> <p>Nej ☐</p>	<p>Ange vilka åtgärder som har vidtagits för att neutralisera hotet.</p>
Övriga hot – generalklausulen	Svarsalternativ	Åtgärd
<p>-Bedömer yrkesrevisorn att det finns andra förhållanden som kan rubba förtroendet för dennes opartiskhet och självständighet?</p>	<p>Ja ☐ →</p> <p>Nej ☐</p>	<p>Ange vilka åtgärder som har vidtagits för att neutralisera hotet.</p>